

Tek sloganı özgürlük olan kadın: Lucy Parsons

Fitnat Durmuşoğlu

01.06.2021

İçindekiler

İrkçı saldırılara karşı mücadele	3
Haymarket	4
Gece çalışan kardeşlerimiz	6
Kaynakça	7

Onun mücadelesi ABD'deki ırkçı ve işçi düşmanı sistem için o kadar tehlikeli hale gelmişti ki Chicago polisi tarafından "bin isyancıdan daha tehlikeli" olarak tanımlanıyordu.

Lucy Parsons, 1853 yılında (bazı metinlerde 1851) Virginia'da Charlotte adında köleleştirilmiş bir kadının çocuğu olarak dünyaya geldi. Biyolojik babası muhtemelen köleleştiricisi Thomas J. Taliaferro'ydu. İç Savaş'ın sonlarına doğru Taliaferro, köleleştirilmiş insanları aylarca süren zorlu bir yürüyüşle batıdaki plantasyonundan Teksas'a taşıdı. Oraya vardığında, Charlotte ve ailesinin Taliaferro seyahatleyken kaçması muhtemeldi. Charlotte, ailesini, daha özgür olabilecekleri izlenimi veren bir kasaba olan Waco'ya taşıdı.

Bu süreçte, henüz çocuk denebilecek yaştaiken, kendisinden yaklaşık 20 yaş büyük olan Oliver Benton adında özgür bir siyahla evlendirildi. Bu evlilikten henüz çok küçükken yaşamını yitiren bir bebeği oldu. Lucy El-dine Gonzales 1871 yılında amcasına ait küçük çiftlikte kuzey Teksas'ta çiftlikleri dolaşan bir vergi tahsildarı olan Albert Parsons isimli bir beyazla tanıştı. O yıllarda Güney'de Jim Crow yasaları hüküm sürüyordu. Aynı ırklardan insanların evlenmesi yasaktı. 1872 yılında Teksas'taydılar. Seçim zamanı Albert bölgedeki reşit Siyahları oy kütüklerine yazdırmak için uğraştı. Parsons'lar bütün ırkçıların nefretini kazandı. Siyahları oy vermeye çağıran Albert bacağından vuruldu, Lucy ölümle tehdit edildi. İlişkileri ve politik çalışmaları nedeniyle Teksas'ta baskı gören çift, 1873 yılında Chicago'ya taşındı. İki çocukları dünyaya geldi. Bu süreçte dönemin en etkili anarşist örgütleyicileri oldular. Aynı zamanda, siyasi tutukluların, siyah insanların, evsizlerin ve kadınların safında devrimci eyleme katıldılar.

İrkçi saldırılara karşı mücadele

İşsizliğin ve buna orantılı olarak işçi sömürüsünün had safhada olduğu bu dönemde, yakın arkadaşı Lizzie Holmes ile birlikte kendisine bir terzi dükkânı açan Lucy, Uluslararası Kadın Konfeksiyon İşçileri Sendikası'nın (ILGWU) bir parçası haline geldi. Albert ise Chicago Times'ta dizgici olarak işe başladı.

Tekstil atölyelerinde kadın ve çocukların patronların sömürüsü altında ezilmesi, 14-16 saate varan çalışma saatleri ve kötü çalışma koşulları nedeniyle, işçi sınıfı mücadele örgütleri içinde yer aldı. İlk önce işçi hakları için

kurulan *Knights Of Labor Sendikası*'na üye oldular. Daha sonra *Sosyal Demokrat Parti*'ye katıldılar. *Emekçi Kadınlar Birliği*'nin kuruluşunda yer alan Lucy, Albert ile birlikte *Anarşist Uluslararası Emekçiler Birliği*'nin yerel örgütlenmesi için çaba sarf etti. *The Socialist* ve *The Alarm* gazetelerinde işsizler, evsizler, işçi kadınlar, siyahlar üzerine yazılar yazdı. Kendisinin de maruz kaldığı ırkçı saldırıları, ayrımcılığı yaşamının her döneminde kınadı, ırkçılığa karşı mücadele yürüttü. Zulüm ortamının pasif eylemlerle son bulmayacağını “*şiddetli doğrudan eylem veya böyle bir eylem tehdidinin işçilerin taleplerini kazanmasını sağlayacağını*” söyledi. Bu düşünceler yoldaşlarının desteğini alırken devlet yetkilileri ve polislerin ‘kara listesi’ne girmesine neden oldu. “*Kapitalizmin yenilgiye uğradığı gün zencilere yönelik küstahlıklar da sona erecek*” dedi.

İşsizliğin yarattığı depresyon ve çalışanların üzerindeki baskının her geçen gün artması emekçi kesimdeki öfkenin çılgına dönüşmesine yol açtı. 1877 yılında, ABD tarihindeki en büyük kitle grevlerinden biri olan demiryolu işçilerinin eylemleri başladı. Baltimore-Ohio demiryolu hattında çalışan demiryolu işçileri ücretlerin düşürülmesini protesto etmek amacıyla greve gittiler. Temmuz ayında grev, demiryolu işçilerinin etkin bir mücadele yürüttüğü Chicago’ya taşındı. Lucy ve Albert oradaydı.

Lucy aynı zamanda toplumsal cinsiyet normlarına karşı da başkaldırdı. Geleneksel kadınlık rollerini reddetti, kadının yerini mutfaktan işyerlerine, sokaklara taşıdı. Hal böyle olunca polis tarafından “bin isyancıdan daha tehlikeli” olarak nitelendirildi. “*Topraksız toprak, işçiye araç, üretilmeye ürün*” sloganını benimseyen Lucy, düşüncelerini şöyle anlattı: “*Bütün bunların serbest kullanım hakkı olmaksızın, mutluluğun peşinden koşmak, özgürlüğün ve hayatın tadını çıkarmak boş birer inanıştır. O nedenle bunların elde edilmesi için her türlü aracın kullanılması, şiddet içeren bir devrime yol açsa bile haklılık taşımaktadır.*”

Haymarket

1 Mayıs 1886 yılında ABD’nin birçok sanayi kentinde 8 saatlik iş günü ve kötü çalışma koşulları ile ilgili kitlesel bir hareket doğmaya başladı. Amerikan İşçi Federasyonu 1 Mayıs öncesi bütün ülkede günlük 8 saatlik çalışma süresi için grev ilan edilmesine yönelik işçilere bir çağrıda bulundu. Bu çağrıyla birlikte ABD’de yüzbinlerce işçi greve çıktı. New York ve Chicago gibi kentlerde hayat durdu ve işçiler sokaklardaydı. Bu

eylemlerin örgütleyicileri arasında Lucy Parsons ve Albert Parsons çifti de yer aldı. Eylemler sırasında işçilere yönelik polis şiddeti ve grev kırıcıların saldırıları oldu. 3 Mayıs günü 4 işçi öldürüldü. İşçiler, polis saldırısı neticesinde yaşamını yitiren arkadaşlarının da öfkesiyle 4 Mayıs'ta Haymarket Meydanı'nda bir araya geldi. 350 bini aşkın işçinin bir araya geldiği bu mitingde, polislerin ortasında nereden ve kim tarafından atıldığı belli olmayan bir bomba patladı. Burada yedi polis öldü, onlarcası yaralandı. Ve hemen akabinde polisler işçilere doğru ateş açtı. Ortalık kan gölüne döndü. Tarihe '*Haymarket Katliamı*' olarak geçen olayların sorumluluğu ise işçilere yüklendi. Çok sayıda işçi gözaltına alındı, tutuklandı ve yedisi idama mahkûm edildi. Yeterli kanıt olmamasına rağmen idama mahkûm edilenlerden biri de Albert idi.

Lucy Parsons Haymarket davalılarını kurtarmak için militanca bir kampanya başlattı. Duruşmalar boyunca, adaletsiz yargılamayı teşhir etmek için neredeyse bütün ülkeyi gezdi ve gittiği her yerde toplantı salonlarına girişini yasaklayan silahlı polisler tarafından karşılandı ama yine de susmadı. Ülkenin her tarafında gezdikçe, önemli bir işçi lideri ve anarşizmin önde gelen bir savunucusu olarak tanındı. Şöhreti, baskının hedefi haline gelmesine yol açtı. Örneğin, Columbus, Ohio'da belediye başkanı, Mart ayı içinde vermeyi planladığı bir konuşmayı yasakladı ve bu yasaklama emrine boyun eğmeyi kabul etmemesi polisin onu hapse atmasına yol açtı. Albert, Cook İlçe Hapishanesinde iken Lucy, yasal savunması için para toplamak için yayınlar sattı. Aktivist olarak çalışmalarına devam etti. Sonunda, karar verildiğinde, iki çocuğunu son kez babalarını görmeye getirdi; ancak çocuklarıyla birlikte tutuklandı. Albert asılarak idam edilene kadar soğukta çocuklarıyla birlikte çıplak bırakıldı. Gözyaşlarıyla hapishaneden ayrılırken "Yas tutmayın! Örgütlenin!" diyordu. (11 Kasım 1887 yılında Albert ve diğer üç kişi idam edildi.)

ABD'li işçilerin 8 saatlik işgünü için verdikleri mücadele Dünya çapında büyük yankı uyandırdı. ABD'li işçilere destek için Avrupa'nın büyük başkentlerinde mitingler yapıldı.

Lucy acısını öfkeye dönüştürerek mücadelesine devam etti. 1888-1889 Ekonomik Forumlar yılında yeni liberal reformist düzenlemeleri yeterli bulmayan Lucy, bunların sınıf ayrımını ortadan kaldırmadığını vurguladı.

Gece çalışan kardeşlerimiz

1891 yılında, Lizzy Holmes ile birlikte *Freedom: A Revolutionary Anarchist-Communist Monthly* (Devrimci Anarşist Komünist Aylık Dergi: Özgürlük) isimli yayının kuruluşunda yer aldı. 1892 yılında Fransız anarşist gazetesi *Les Temps Nouveaux*'da yazmaya başladı. Lucy verdiği özgürlük mücadelesini ve bunun nasıl vazgeçilmez olduğunu şu sözlerle anlattı: “*Anarşizmin felsefesi, ‘özgürlük’ sözcüğünün içindedir. Öte yandan bu felsefe, ilerlemeyi sağlayacak her şeyi içine alabilecek kadar kapsamlıdır... Anarşizm, insanın ilerlemesine, düşünceye ya da araştırmaya engel oluşturmaz. İşte bu nedenle değişmeyen ve başarısız olmayacak tek bir slogan vardır: ‘Özgürlük’. Doğruları keşfetmek için özgürlük, gelişmek ve doğallıkla ve dolu dolu yaşayabilmek için özgürlük.*”

1905 yılında *Liberator* gazetesini düzenlemeye başladı. Bu yolla kadının boşanma, yeniden evlenme ve doğum kontrolüne erişim hakkını destekleyerek, kadın sorunları üzerinde durdu. Bu konularda yazılar yazdı.

Lucy Parsons ve Mary Jones “Ana” *Industrial Workers of the World* (*Dünya Sanayi İşçileri, IWW*) olarak da bilinen radikal işçi örgütüne katılan ilk iki kadındı. İşçi hareketinde saygı gören her ikisi de IWW’nın 1905 genel kurul toplantısında Eugene Pebs ve Big Bill Haywood’un yanına, yöneticiler arasına oturmaya davet edildiler. Lucy Parsons, toplantı delegelerine sunduğu konuşmasında, kendisine göre, tüm işçi sınıfının ücretlerini düşürmeye çalışan kapitalistlerce idare edilen işçi kadınların ezilmesine karşı özel duyarlılığını ortaya koydu. “*Biz, bu ülkenin kadınları, kullanmak istesek bile oy hakkına sahip değiliz... Fakat emeğimize sahibiz. Nerede ücretler düşürülecekse, kapitalist sınıf düşürmek için kadınları kullanıyor.*” ‘Fahişelerin’ sorunlarının önemszenmediği bu dönem boyunca, Parsons IWW toplantısında, “gece sokağa çıktığımda görebildiğim kardeşlerim” için de konuşuyorum dedi.

İşsizliğin derinleşmesiyle birlikte Lucy, 1908-1909 yıllarındaki ekonomik krizlerde açlık ve işsizlik konularına yoğunlaştı. 1915 yılında işsizliğin artmasından dolayı Chicago’da “Açlık Gösterileri”ni örgütledi. 1920’li yıllarda kendini genç Komünist Partinin mücadeleleriyle birleştirmeye başladı. Rusya’daki 1917 işçi devriminden derinden etkilenen insanlardan biri olarak, Amerika Birleşik Devletlerinde de işçi sınıfının yükselebileceğine inandı. Komünistler ve diğer ilerici güçler 1925 yılında *First Labor Defense*’ı (Uluslararası Emek Hakkı’nı) kurduğunda, Parsons yeni grubun aktif bir çalışanı oldu. California’da Tom Mooney’in, Alabama’da Scotts-

boro Dokuzlusunun ve Georgia Yetkililerinin hapsettigi Siyah Komünist Angelo Herndon'un özgürlüğü için savaştı.

Görme yetisi zamanla zayıflayan Lucy, yine de hayatının sonuna dek kavgasından vazgeçmedi. 11 Kasım 1937 yılında Haymarket sanıklarının idamının ellinci yıldönümünde konuşma yaptı. 1939 yılında resmi olarak Komünist partiye katıldı.

80'li yaşlarında Chicago'nun Bughouse Meydanı'nda öfkeli konuşmalarına devam etti. Lucy, hayatının son otuz yılında George Marstall'la birlikte yaşadı ve 7 Mart 1942 yılında Chicago Illinois'te küçük ahşap evlerini yerle bir eden yangında ikisi birlikte öldü. Lucy'nin sosyalizm ve anarşizm ile ilgili 1500 kitaptan oluşan kütüphanesi, kişisel makaleleri, gizemli bir şekilde ortadan kayboldu. Ne FBI ne de polis, kütüphaneyi kurtarmaya gelen Irving Abrams'a, FBI'nın tüm kitaplarına el koyduğunu söylemedi.

Lucy, 'Haymarket Kayıpları' anıtının yanına gömüldü.

"Biz kölelerin kölesiyiz. Biz erkeklere göre çok daha acımasızca sömürülmekteyiz."

Kaynakça

- Davis Angela- Kadınlar, Irk ve Sınıf- Komünist Kadınlar: Lucy Parsons- Çeviren: İnci Çeliker- Sosyalist Yayınlar:8 -Ekim 1994
- Duberman Martin-Haymarket 1 Mayıs'ın Romanı- Türkçesi: Mehmet Harmanlı- agora kitaplığı- Nisan 2004
- Queen Of The Neighborhood Kolektifi- Devrimci Kadınlar-çeviri: Zeynep Bursa-Lucy Parsons-Versus Kitap- 1. Baskı – Ekim2012
- 'Bin İsyancıdan Daha Tehlikeli' Anarşist Bir Devrimci: Lucy Parsons-20 Ocak 2019 Gazetekarınca.com-Tarihten Kadın Portreleri-
- Lucy Parsons'ın Sömürü ve Irkçılığa Karşı Mücadelesi- 14 Ağustos 2019 Sınıf Mücadelesinde Marksist Tutum-
- Üstündağ Ulaş- ABD İşçi Sınıfının Devrimci Sendikacısı: Lucy Parsons- Haber 2021-7 Mart 2021

- Değer Emina- Uslanmaz Bir Anarşist, Uzlaşmaz Bir İşçi Önderi:
Lucy Parsons –Yeniyaşam Gazetesi Kadın Eki- 1 Mayıs 2021
- Library. Illinois. Edu- A Woman's Place in Anarchy: Lucy
E.Parsons and the Haymarket Riots

Anarşist Kütüphane

Fitnat Durmuşoğlu

Tek sloganı özgürlük olan kadın: Lucy Parsons

01.06.2021

18.05.2022 tarihinde şuradan alındı: kadinisci.org

tr.anarchistlibraries.net